

Ohutuskaart

Autoriõigus, 2023, 3M Company Kõik õigused kaitstud. Käesoleva teabe kopeerimine ja/või alla-laadimine on lubatud 3M toodete õigesti kasutamise eesmärgil eeldades järgnevat: (1) Informatsioon on kopeeritud täies ulatuses muudatusteta, välja arvatud juhul, kui muudatuste tegemiseks on saadud eelnev nõusolek firmalt 3M, ja (2) nii koopiat kui ka originaali ei müüda edasi ega levitata eesmärgiga teenida kasumit.

Ohutuskaardi nr:	39-2297-8	Versiooni number:	2.02
Läbivaatamise kuupäev:	07/04/2023	Asendab kuupäeva:	17/01/2023

Veonõuete redaktsiooni number: 1.00 (12/06/2020)

See ohutuskaart on koostatud kooskõlas REACH-määrusega (EÜ) 1907/2006 ja selle muudatustega.

1. JAGU: Aine/segude ning äriühingu/ettevõtja identifitseerimine

1.1 Tootetähis

Tööstuslik puhastusvahend

Tootekoodid

UU-0094-7280-2

1.2. Aine või segu asjaomased kindlaksmääratud kasutusalaad ning kasutusalaad, mida ei soovitata

Kindlaksmääratud kasutusalaad

Kõvade pindade puhastusaine.

1.3 Ohutuskaardi saatja andmed

ADDRESS: Veerenni 40A, 10138 Tallinn, Eesti
Tel.: +372 611 5900
E-post: sekretar.ee@mmm.com
Veebileht: www.3m.ee

1.4. Hädaabitelefoni number

112; 16662 (Mürgistusteabekeskus)

2. JAGU: Ohtude identifitseerimine

2.1 Aine või segu klassifitseerimine

EÜ MÄÄRUS NR. 1272/2008 (CLP)

Aine tervise- ja keskkonnamklassifikatsioon on tuletatud arvutuslikult, v.a. juhtudel, mil testtulemused on kättesaadavad või aine füüsiline vorm mõjutab klassifikatsiooni. Testtulemustel põhinev(ad) klassifikatsioon(id) või füüsiline vorm on toodud allpool.

KLASSIFIKATSIOON:

Tuleohtlik vedelik 3. kategooria - Flam. Liq. 3; H226
Nahasöövitus/-ärritus, 2. kategooria - Skin Irrit. 2; H315
Hingamiskahjustused, 1. ohukategooria - Asp. Tox. 1; H304
Oht vesikeskkonnale (akuutne), 1.kategooria - Aquatic Acute 1; H400
Ohtlik vesikeskkonnale – kroonilise mürgisuse 3. ohukategooria - Aquatic Chronic 3; H412

H-lausetekst on esitatud 16. jaos.

2.2 Märgistuselemendid

EÜ MÄÄRUS NR. 1272/2008 (CLP)

TUNNUSSÕNAD

Ettevaatust.

Ohusümbolid:

GHS02 (Leek) | GHS07 (hüüumärk) | GHS08 (terviseoht) | GHS09 (keskkond) |

Ohupiktogramm

Koostisosad:

Koostisaine	C.A.S. Nr.	EÜ nimistu	% kaalust
(R)-p-menta-1,8-dieen	5989-27-5	227-813-5	95 - 100

OHULAUSED:

H226 Tuleohtlik vedelik ja aur.
H315 Põhjustab nahaärritust.
H304 Allaneelamisel ja hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav.

H400 Väga mürgine veeorganismidele.
H412 Ohtlik veeorganismidele, pikaajaline toime.

HOIATUSLAUSED

Ennetamisel:

P210 Hoida eemal soojusallikast/sädemetest/leekidest/kuumadest pindadest. – Mitte suitsetada.

Reageerimisel:

P301 + P310 ALLANEELAMISE KORRAL: võtta viivitamata ühendust MÜRGISTUSTEABEKESKUSE või arstiga.
P331 MITTE kutsuda esile oksendamist.

Märkused:

Uuendatud detergentide määruse (EC) No. 648/2004 järgi.

2.3 Muud ohud

Puudub
See materjal ei sisalda aineid, mida peetakse PBT- või vPvB-deks

3. JAGU: Koostis/teave koostisainete kohta

3.1. Ained

Mitte rakendatav

3.2 Segud

Koostisaine	Identifikaatorid	%	Regulatsiooni (EK) nr. 1272/2008 [CLP] kohane klassifikatsioon
(R)-p-menta-1,8-dieen	(CAS nr.) 5989-27-5 (EK nr.) 227-813-5	95 - 100	Flam. Liq. 3, H226 Asp. Tox. 1, H304 2. kategooria nahaärritus, H315 Skin Sens. 1B, H317 Aquatic Acute 1, H400,M=1 Ohtlik vesikeskkonnale – kroonilise mürgisuse 3. ohukategooria, H412 Nota C
mürtseen	(CAS nr.) 123-35-3 (EK nr.) 204-622-5	0 - 5	Flam. Liq. 3, H226 Asp. Tox. 1, H304 2. kategooria nahaärritus, H315 2. kat. silmade ärritus, H319 Aquatic Acute 1, H400,M=1 Ohtlik vesikeskkonnale – kroonilise mürgisuse 3. ohukategooria, H412

Käesolevas jaotises märgitud H lausete seletused on toodud 16. Jaos.

Teave koostisosadele rakenduvate töökeskkonna keemiliste ohutegurite piirnormide ning PBT staatuse kohta on toodud ohutuskaardi jagudes 8 ja 12.

4. JAGU: Esmaabimeetmed

4.1 Esmaabimeetmete kirjeldus

Sissehingamisel:

Vii kannatanu värske õhu kätte. Halva enesetunde korral pöörduda arsti poole.

Kokkupuutel nahaga:

Koheselt pesta vee ja seebiga. Saastunud rõivad eemaldada; rõivad enne uuesti kasutamist pesta.

Silma sattumisel:

Kokkupuute korral loputage silmi suure koguse veega. Eemaldage kontaktläätsed, kui seda on lihtne teha. Jätkake loputamist. Kui ilmnevad nähud/sümtomid, pöörduge arsti poole.

Allaneelamise korral:

Oksendamist mitte esile kutsuda. Pöörduge viivitamatult arsti poole.

4.2 Olulisemad akuutsed ja hilisemad sümptomid ning mõju

Peamised sümptomid ja toimed vastavalt CLP klassifikatsioonile:

Nahaärritus (lokaalne punetus, paistetus, sügelus ja kuivus). Aspiratsioonipneumoonia (köha, hingeldamine, lämbumine, suupõletus ja raskus hingamisel).

4.3 Märge igasuguse vältimatu meditsiiniabi ja erikohtlemise vajalikkuse kohta

M/K

5. JAGU: Tulekustutusmeetmed

5.1 Tulekustutusvahendid

Tulekahju korral: Kasutada tuleohtlike vedelike kustutamiseks sobivaid tulekustutusvahendeid nagu kuivkemikaal või

süsinikdioksiid.

5.2 Aine või seguga seotud erilised ohud

Tule kuumuse mõjul võivad suletud anumad sattuda rõhu alla ja plahvatada.

Ohtlikud lagusaadused või jääkproduktid

Aine

süsinikmonooksiid

Süsinikdioksiid

Tingimus

põlemisel

põlemisel

5.3 Nõuanded tuletõrjujatele

Vesi ei pruugi olla tõhus vahend tule kustutamiseks, siiski tuleks vett kasutada tulega kokkupuutuvate anumate ja pindade jahutamiseks, et vältida plahvatusi. Kandke täielikku kaitseriietust, sh kiiver, autonoomne positiivse rõhuga või rõhunõudluse juhtklapiga hingamisaparaat, tuletõrjuja jope ja püksid, vööd ümber käte, talje ja jalgade, näomask ja pea katmata piirkondade kaitse.

6. JAGU: Meetmed juhusliku sattumise korral keskkonda

6.1 Isikukaitsemeetmed, kaitsevahendid ja toimimine hädaolukorras

Ala evakueerida. Hoida eemal soojusallikast/sädemetest/leekidest/kuumadest pindadest. — Mitte suitsetada. Mitte kasutada seadmeid, mis võivad tekitada sädemeid. Ventileerida ruumi värske õhuga. Kui tegemist on suuremõõtmeliste leketega või leketega kinnises ruumis tuleb vastavalt hea tööhügieeni tavale tagada sundventilatsiooni olemasolu. Ettevaatust! Mootor võib olla süttimisallikas ja võib põhjustada lekkepiirkonnas tuleohtlike gaaside või aurude süttimise või plahvatuse. Informatsioon füüsilise- ja terviseohtlikkuse, hingamisteede kaitse, ventilatsiooni ja isikukaitsevahendite kohta on toodud ohutuskaardi teistes jagudes.

6.2 Keskkonnakaitse meetmed

Vältida sattumist keskkonda. Suurema lekke korral katta äravooluavad ja rajada kaitsevallid või -kraavid takistamiseks kemikaali sattumist kanalisatsiooni või veekogudesse.

6.3 Tõkestamis- ning puhastamise meetodid ja -vahendid

Leke kokku koguda. Katta reostunud ala polaarsete lahustite suhtes vastupidava tulekustutusvahuga. Lekke äärtest sissepoole liikudes katta bentoniidi, vermikuliidi või anorgaanilise absorbeeruva materjaliga. Lekkinud aine segada kokku piisava koguse absorbendiga kuni see on kuiv. Absorbendi lisamine ei kõrvalda tervise- ega keskkonnoahtlikkust. Võimalikult palju lekkinud materjali kokku koguda kasutades sädemetevabu töövahendeid. Transpordi ajaks asetada asjakohasesse metall-nõusse. Jääkidest puhastada asjakohase lahusega, mille valib kvalifitseeritud ja volitatud isik. Ventileerida ruum värske õhuga. Järgida lahusti etiketil ja ohutuskaardil esitatud ettevaatusabinõusid. Konteiner sulgeda hermeetiliselt. Kogutud materjalid hävitada võimalikult kiiresti vastavalt seadusandlusele.

6.4 Viited muudele jagudele

Lisainfot vaadata jaost 8 ja jaost 13.

7. JAGU: Käitlemine ja ladustamine

7.1 Ohutu käitlemise tagamiseks vajalikud ettevaatusabinõud

Ainult tööstuslikuks/professionaalseks kasutamiseks. Ei ole mõeldud jaemüügiks ja kasutamiseks lõpptarbijale. Mitte käidelda enne ohutusnõuetega tutvumist ja nendest arusaamist. Hoida eemal soojusallikast/sädemetest/leekidest/kuumadest pindadest. — Mitte suitsetada. Mitte kasutada seadmeid, mis võivad tekitada sädemeid. Rakendada ettevaatusabinõusid staatilise elektri vastu. Tolmu/suitsu/gaasi/udu/auru/pihustatud ainet mitte sisse hingata. Vältida silma, nahale või rõivastele sattumist. Toote käitlemise ajal mitte süüa, juua ega suitsetada. Pärast käitlemist pesta hoolega. Saastunud tööriistu töökohest mitte välja viia. Vältida sattumist keskkonda. Vältida kokkupuudet raseduse/imetamise ajal. Vältida kokkupuudet oksüdeerivate ainete (nt. kloor, kroomhape jne.) Kanda madala staatilisusega või korraliku maandatavusega jalanõusid. Kasutada vajalikke isikukaitsevahendeid (nt. kaitsekindad, respiraator jne.). Süttimisohu minimeerimiseks valida sellised kohtväljatõmbe ventilatsiooniseadmed, mille kasutamine hoiab ära tuleohtlike aurude kogunemise. Mahuti ja vastuvõtuseade maandada/ühendada juhul kui eksisteerib oht, et staatiline elekter võib ülekande ajal

akumuleeruda.

7.2 Ohutu ladustamise tingimused, sealhulgas sobimatud ladustamistingimused

Hoida hästi ventileeritavas kohas. Hoida jahedas. Hoida pakend tihedalt suletuna. Hoida eemal süttimisallikast. Hoida eraldi hapetest. Hoiustada eraldi tugevatest leelistest. Hoida eraldi oksüdeerivatest ainetest.

7.3 Eriksutus

Soovitused käitlemise ja hoidmise kohta on esitatud jagudes 7.1 ja 7.2. Soovitused kokkupuute ohjamise ja isikukaitse kohta on esitatud 8. jaos.

8. JAGU: Kokkupuute ohjamine/isikukaitse

8.1 Kontrolliparameetrid

Töökeskonna keemiliste ohutegurite piirnormid

Kui koostisosa on ära toodud jaos 3 aga puudub allpool toodud tabelis, siis sellisel juhul koostisosale töökeskonna piirnorm ei ole teada.

Koostisaine	C.A.S. Nr.	Seaduslik alus	Piirväärtuse liik	Täiendavad märkused
Tsükloheksaan, 1-metüül-4-(1-metüületenüül)-	5989-27-5	EV töökeskonna ohutegurite piirnormid	TWA(8 t):150 mg/m ³ (25 ppm);STEL(15 min):300 mg/m ³ (50 ppm)	
TERPEENID, NOS.	5989-27-5	EV töökeskonna ohutegurite piirnormid	TWA(8 t):150 mg/m ³ (25 ppm);STEL(15 min):300 mg/m ³ (50 ppm)	

EV töökeskonna ohutegurite piirnormid : Töökeskonna keemiliste ohutegurite piirnormid (Vabariigi Valitsuse 18. septembri 2001. a määrus nr. 293)

TWA: aja-kaalu keskmine piirnorm

STEL: Lühiajalise kokkupuute piirnorm

CEIL: Piirnormi lagi

Bioloogilised piirnormid

Ohutuskaardi 3. JAOS toodud koostisosadele ei eksisteeri ühtegi bioloogilist piirnormi.

Soovituslikud seireprotseduurid: Teavet soovituslike seireprotseduuride kohta saab Tööinspeksioonist (www.ti.ee).

8.2 Kokkupuute ohjamine

8.2.1 Asjakohased tehnilised ohjed

Kasutada plahvatuskindlaid ventilatsiooniseadmeid.

8.2.2 Isikukaitsemeetmed

Silmade/näo kaitse

Ei ole nõutav.

Naha/käte kaitse

Kasutada kaitsekindaid ja/või kaitseriietust. Kaitsekinnaste ja -riietuse valikul arvestada kokkupuute sagedust ja kestust, töölahuse kontsenteeritust, töötemperatuuri jm töötingimusi.

Järgnevatest materjalidest kindad on soovitatavad:

Materjal	Paksus (mm)	Läbivusaeg
Nitriilkumm	Andmed ei ole kättesaadavad	Andmed ei ole kättesaadavad

Kohalduvad Normid/Standardid

Kasutada kindaid, mida on testitud EN 374 järgi

Kui toodet kasutatakse viisil, mil on tõenäoline suurem kokkupuuteoht (pihustamine, pritsmed jne.), tuleks kasutada kaitseriietust. Kokkupuute hindamise tulemuste põhjal valida ja kasutada kaitseriietust. Soovitatav on kasutada järgnevaist materjalidest kaitseriietust: Põll - nitrilist

Hingamisteede kaitse

Respiraatori vajalikkuse ja tüübi võib määrata pärast toote mõju hindamist. Respiraator vali järgmiste variantide hulgast: Poolmask või täismask õhku puhastava respiraatoriga orgaaniliste aurude jaoks.

Respiraatori valik sõltub toote kasutusala ja -kohast. Konsulteerida respiraatori tootjaga.

Kohalduvad Normid/Standardid

Kasutada respiraatorit, mis vastab standardi EN 140 või EN 136 nõuetele: filtritüüp A

9. JAGU: Füüsikalised ja keemilised omadused

9.1 Teave üldiste füüsikaliste ja keemiliste omaduste kohta

Füüsiline olek	Vedelik;
Füüsiline vorm:	selge kollane - merevaigukollane vedelik
Värvus	merevaigukollane, kollane
Lõhn	tsitruseline
Lõhna piirmäär	<i>Andmed ei ole saadaval</i>
Sulamispunkt/jäätumispunkt	<i>Andmed ei ole saadaval</i>
Keemispunkt/keemivahemik	154 °C
Isesüttimispunkt (tahke, gaasiline)	Mitte kohaldatav
Alumine plahvatuspiir	0,7 % mahust
Ülemine plahvatuspiir	6,1 % mahust
Leekpunkt	46 °C [<i>Katsemeetodid</i> :Pensky-Martens Closed Cup]
Isesüttimistemperatuur	237 °C
Lagunemistemperatuur	<i>Andmed ei ole saadaval</i>
pH	
Kinemaatiline viskoossus	<i>Andmed ei ole saadaval</i>
Lahustuvus vees	<i>Andmed ei ole saadaval</i>
Lahustuvus - mitte-vesi	<i>Andmed ei ole saadaval</i>
Jaotustegur: n-oktanool/vesi	4,57 [<i>Kirjeldus</i> :Log Pow]
Aururõhk	0,27 kPa [@ 20 °C]
Tihedus	0,85 g/ml
Suhteline tihedus	0,85 [<i>Viide standardile</i> :WATER=1]
Suhteline aurutihedus	>=1

9.2 Muu teave

9.2.2 Muud ohutustunnused

Lenduvad orgaanilised ühendid	<i>Andmed ei ole saadaval</i>
Aurustumiskiirus	<i>Andmed ei ole saadaval</i>

10. JAGU: Püsivus ja reaktsioonivõime

10.1 Reaktsioonivõime

Materjal võib reageerida teatud tingimustel teatud ainetega - vt. käesolevas punktis esitatud lisateavet allpool.

10.2 Keemiline stabiilsus

Stabiilne.

10.3 Ohtlike reaktsioonide võimalikkus

Ei polümeriseeru.

10.4 Tingimused, mida tuleb vältida

Kuumus;

10.5 Kokkusobimatud materjalid

Tugevad happed

Tugevad alused

Tugevad oksüdeerivad ained

10.6 Ohtlikud lagusaadused

Aine

Tingimus

-

Viide jaole 5.2 põlemisel tekkivad ohtlikud lagusaadused või jääkproduktid.

11. JAGU: Teave toksilisuse kohta

Allpool esitatud teave ei tarvitse kokku minna 2. jaos toodud EL klassifikatsiooniga ja/või 3. jaos toodud koostisosade klassifikatsiooniga kui pädev asutus on andnud volituse eriklassifikatsiooni seadmiseks. 11. jaos esitatud teave põhineb UN GHS kalkulatsioonireeglitel ja firmasisestel riskihindamistel tuletatud klassifikatsioonidel.

11.1 Regulatsiooni (EK) nr. 1272/2008 kohane teave ohuklasside kohta

Kokkupuute märgid ja sümptomid

Katseandmete ja/või koostisosade teabe põhjal võib materjalil olla järgnev mõju tervisele:

Sissehingamisel:

Sissehingamisel võib olla kahjulik. Hingamisteedeärritus: haigusnähud võivad hõlmata kõha, aevastamist, nohu, peavalu, kurgu kähedust ning nina- ja kurguvalu.

Kokkupuutel nahaga:

Kerge nahaärritus: sümptomitena võivad esineda punetus, paistetust, sügelust ja naha kuivust. Naha ülitundlikkus: haigusnähud võivad hõlmata punetust, paistetust, villi ja sügelust.

Silma sattumisel:

Toote kasutamisel ei kaasne eeldatavalt märkimisväärset ärritust kokkupuudel silmadega.

Allaneelamisel:

Allaneelamisel võib olla kahjulik. Keemiline (aspiratsioon) pneumoniit: haigusnähud võivad hõlmata kõha, hingeldamist, lämbumist, põletustunnet suus, hingamisraskusi, naha sinakaks tõmbumist (tsüanoos) ja võib põhjustada surma. Seedekulglaärritus: haigusnähud võivad hõlmata kõhuvalu, seedehäireid, iiveldust, oksendamist ja kõhulahtisust. Võib põhjustada muid mõjusid tervisele (vt allpool).

Muud mõjud tervisele:

Kantserogeensus:

Sisaldab kemikaali või kemikaale, mis võivad põhjustada vähktõbe.

Toksikoloogilised andmed

Kui koostisosa, mis on toodud jaos 3, ei ole märgitud allolevas tabelis, siis võib põhjuseks olla, et selle näitaja kohta

puuduvad andmed või ei ole andmed piisavad klassifitseerimiseks.

Akuutne toksilisus

Nimetus	Kokkupuuteviis	Liigid	Väärtus
Toode üldiselt.	Sissehingamine - aur(4 tundi)		Andmed ei ole kättesaadavad; arvutatud ATE >20 - =50 mg/l
Toode üldiselt.	Allaneelamisel		Andmed ei ole kättesaadavad; arvutatud ATE >2 000 - =5 000 mg/kg
(R)-p-menta-1,8-dieen	Sissehingamine - aur (4 tundi)	Hiiir	LC50 > 3,14 mg/l
(R)-p-menta-1,8-dieen	Nahakaudne	Jänes	LD50 > 5 000 mg/kg
(R)-p-menta-1,8-dieen	Allaneelamisel	Rott	LD50 4 400 mg/kg
mürtseen	Nahakaudne	Jänes	LD50 > 5 000 mg/kg
mürtseen	Allaneelamisel	Rott	LD50 > 5 000 mg/kg

ATE = akuutse toksilisuse näitaja

Nahasöövitus / -ärritus

Nimetus	Liigid	Väärtus
(R)-p-menta-1,8-dieen	Jänes	kergelt ärritav
mürtseen	In vitro andmed	ärritav

Tõsine silmade kahjustus/ärritus

Nimetus	Liigid	Väärtus
(R)-p-menta-1,8-dieen	Jänes	kergelt ärritav
mürtseen	Jänes	Äge ärritus

Naha ülitundlikkus

Nimetus	Liigid	Väärtus
(R)-p-menta-1,8-dieen	Hiiir	Sensibiliseeriv
mürtseen	Hiiir	Ei ole klassifitseeritud

Hingamisteede ülitundlikkus

Koostisosa(de) kohta puuduvad andmed või ei ole andmed piisavad klassifitseerimiseks.

Suguraku mutageensus

Nimetus	Kokkupuuteviis	Väärtus
(R)-p-menta-1,8-dieen	In Vitro	Ei ole mutageenne
(R)-p-menta-1,8-dieen	In vivo	Ei ole mutageenne
mürtseen	In Vitro	Ei ole mutageenne
mürtseen	In vivo	Ei ole mutageenne

Kantserogeensus

Nimetus	Kokkupuuteviis	Liigid	Väärtus
(R)-p-menta-1,8-dieen	Allaneelamisel	Rott	Piisav teave klassifitseerimiseks puudub.
mürtseen	Allaneelamisel	Erinevad loomaliigid	Kantserogeenne

Reproduktiivtoksilisus

Mõju sigivusele ja/või loote arengule

Nimetus	Kokkupuuteviis	Väärtus	Liigid	Katsetulemused	Kokkupuute kestvus
(R)-p-menta-1,8-dieen	Allaneelamisel	Mõju emaste sigimisvõimele – ei klassifitseerita.	Rott	NOAEL 750 mg/kg/päevas	enne paaritust ja tiinuse ajal
(R)-p-menta-1,8-dieen	Allaneelamisel	Mõju või arengule – ei klassifitseerita.	Erinevad loomaliigid	NOAEL 591 mg/kg/päevas	Organogeneesi ajal
mürtseen	Allaneelamisel	Mõju isaste sigimisvõimele – ei klassifitseerita.	Rott	NOAEL 500 mg/kg/päevas	90 päeva
mürtseen	Allaneelamisel	Mõju emaste sigimisvõimele – ei klassifitseerita.	Rott	NOAEL 300 mg/kg/päevas	tiinuse ajast kuni imetamiseni
mürtseen	Allaneelamisel	Mõju või arengule – ei klassifitseerita.	Rott	NOAEL 300 mg/kg/päevas	tiinuse ajast kuni imetamiseni

Sihtorgan(id)

Toksilisus sihtorgani suhtes – ühekordne kokkupuude

Nimetus	Kokkupuuteviis	Sihtorgan(id)	Väärtus	Liigid	Katsetulemused	Kokkupuute kestvus
(R)-p-menta-1,8-dieen	Allaneelamisel	närvisüsteem	Ei ole klassifitseeritud		NOAEL Ei ole kättesaadav	
mürtseen	Sissehingamisel	hingamisteede ärritus	Piisav teave klassifitseerimiseks puudub.	sarnane mõju tervisele	NOAEL ei ole saadaval	

Toksilisus sihtorgani suhtes – korduv kokkupuude

Nimetus	Kokkupuuteviis	Sihtorgan(id)	Väärtus	Liigid	Katsetulemused	Kokkupuute kestvus
(R)-p-menta-1,8-dieen	Allaneelamisel	neerud ja/või põis	Ei ole klassifitseeritud	Rott	LOAEL 75 mg/kg/päevas	103 nädalat
(R)-p-menta-1,8-dieen	Allaneelamisel	maks	Ei ole klassifitseeritud	Hiir	NOAEL 1 000 mg/kg/päevas	103 nädalat
(R)-p-menta-1,8-dieen	Allaneelamisel	süda endokriinne süsteem luud, hambad, küüned ja/või juuksed Vereloome süsteem immuunsüsteem lihased närvisüsteem hingamiselundid	Ei ole klassifitseeritud	Rott	NOAEL 600 mg/kg/päevas	103 nädalat
mürtseen	Allaneelamisel	immuunsüsteem	Piisav teave klassifitseerimiseks puudub.	Rott	NOAEL 500 mg/kg/päevas	14 nädalat
mürtseen	Allaneelamisel	neerud ja/või põis	Piisav teave klassifitseerimiseks puudub.	Rott	LOAEL 250 mg/kg/päevas	14 nädalat
mürtseen	Allaneelamisel	Vereloome süsteem	Piisav teave klassifitseerimiseks puudub.	Rott	NOAEL 1 000 mg/kg/päevas	14 nädalat
mürtseen	Allaneelamisel	seedetrakt maks hingamiselundid süda nahk endokriinne süsteem luud, hambad, küüned ja/või juuksed närvisüsteem silmad	Ei ole klassifitseeritud	Rott	NOAEL 2 000 mg/kg/päevas	14 nädalat

Ohud sissehingamisel

Nimetus	Väärtus
(R)-p-menta-1,8-dieen	Hingamiskahjustused
mürtseen	Hingamiskahjustused

Lisateabe saamiseks pöörduda 3M Eesti poole.

11.2 Teave muude ohtude kohta

Material ei sisalda inimeste tervist mõjutavaid endokriinseid häireid põhjustavaid aineid.

12. JAGU: Ökoloogiline teave

Allpool toodud informatsioon ei pruugi olla identne EL klassifikatsiooniga 2. jaos ja/või koostisosade klassifikatsiooniga 3. jaos juhul kui teatud koostisosade klassifikatsioon on määratud pädeva asutuse poolt. Lisaks, laused ja andmed 12. jaos põhinevad UN GHS reeglitel ja klassifikatsioonil, mis toetuvad 3M-i poolt läbiviidud uuringutele.

12.1 Toksilisus

Andmed toote katsetuste kohta puuduvad

Materjal	CAS #	Organism	Tüüp	Kokkupuude	Katse lõpp-punkt	Katsetulemused
(R)-p-menta-1,8-dieen	5989-27-5	Fathead Minnow	Eksperimentaalne	96 tundi	LC50	0,702 mg/l
(R)-p-menta-1,8-dieen	5989-27-5	Rohevetikad	Eksperimentaalne	72 tundi	ErC50	0,32 mg/l
(R)-p-menta-1,8-dieen	5989-27-5	Vesikirp	Eksperimentaalne	48 tundi	EC50	0,307 mg/l
(R)-p-menta-1,8-dieen	5989-27-5	Fathead Minnow	Eksperimentaalne	8 päeva	EC10	0,32 mg/l
(R)-p-menta-1,8-dieen	5989-27-5	Rohevetikad	Eksperimentaalne	72 tundi	ErC10	0,174 mg/l
(R)-p-menta-1,8-dieen	5989-27-5	Vesikirp	Eksperimentaalne	21 päeva	NOEC	0,153 mg/l
mürtseen	123-35-3	Rohevetikad	Eksperimentaalne	72 tundi	ErC50	0,342 mg/l
mürtseen	123-35-3	Medaka	Eksperimentaalne	96 tundi	LC50	0,92 mg/l
mürtseen	123-35-3	Vesikirp	Eksperimentaalne	48 tundi	EC50	0,45 mg/l
mürtseen	123-35-3	Rohevetikad	Eksperimentaalne	72 tundi	NOEC	0,23 mg/l
mürtseen	123-35-3	Vesikirp	Eksperimentaalne	21 päeva	NOEC	0,12 mg/l

12.2 Püsivus ja lagunduvus

Materjal	CAS Nr.	Katsetüüp	Kestvus	Uurimuse tüüp	Katsetulemused	Protokoll
(R)-p-menta-1,8-dieen	5989-27-5	Eksperimentaalne Biolagunduvus	14 päeva	BHT	98 %BOD/ThO	OECD 301C - MITI (I)
(R)-p-menta-1,8-dieen	5989-27-5	Eksperimentaalne Biolagunduvus	14 päeva	Lahustunud orgaanilise süsiniku vähenemine	>93.8 % DOC-i eemaldamine	OECD 303A - simuleeritud aeroobne
mürtseen	123-35-3	Eksperimentaalne Biolagunduvus	28 päeva	BHT	76 %BOD/ThO	OECD 301D - Closed Bottle Test
mürtseen	123-35-3	Eksperimentaalne Fotolüüs		Fotolüütiline poolväärtusaeg (õhus)	1.8 tundi (t 1/2)	

12.3 Bioakumulatsioon

Materjal	Cas No.	Katsetüüp	Kestvus	Uurimuse tüüp	Katsetulemused	Protokoll
(R)-p-menta-1,8-dieen	5989-27-5	Modelleeritud Biokontsentratsioon		Bioakumulatsiooni faktor	2100	Catalogic™
(R)-p-menta-1,8-dieen	5989-27-5	Eksperimentaalne Biokontsentratsioon		Oktanool/vesi jaotustegurite logi	4.57	
mürtseen	123-35-3	Modelleeritud Biokontsentratsioon		Bioakumulatsiooni faktor	324	Catalogic™
mürtseen	123-35-3	Eksperimentaalne Biokontsentratsioon		Oktanool/vesi jaotustegurite logi	4.82	EK A.8 jaotuskoefitsent

12.4 Liikuvus pinnases

Materjal	Cas No.	Katsetüüp	Uurimuse tüüp	Katsetulemused	Protokoll
(R)-p-menta-1,8-dieen	5989-27-5	Modelleeritud Mobiilsus pinnases	Koc	9 245 l/kg	Episuite™
mürtseen	123-35-3	Modelleeritud Mobiilsus pinnases	Koc	1 100 l/kg	Episuite™

12.5 Püsivate, bioakumuleerivate ja toksiliste ning väga püsivate ja väga bioakumuleerivate omaduste hindamine

See materjal ei sisalda aineid, mida peetakse PBT- või vPvB-deks

12.6 Endokriinseid häireid põhjustavate ainete omadused

Material ei sisalda keskkonda mõjutavaid endokriinseid häireid põhjustavaid aineid.

12.7 Muud kahjulikud mõjud

Teave puudub

13. JAGU: Jäätmekäitlus

13.1 Jäätmetöötlusmeetmed

Pakendi ja selle sisu käitlemine vastavalt kehtivale seadusandlusele.

Tuhastada selleks ette nähtud tuhastusseadmes. Alternatiivina võib utiliseerida selleks ette nähtud jäätmekäitlusseadmetes. Tühjad vaadid/tünnid/konteinerid, mida on kasutatud ohtlike kemikaalide (kemikaalid (ained/segud/valmistised), mis on vastavalt seadusandlusele klassifitseeritud ohtlikuks) transportimiseks või käitlemiseks koheldakse, ladustatakse, käideldakse ja eemaldatakse kui ohtlikud jäätmed, kui Jäätmeseaduses ei ole defineeritud teisiti. Võimalike jäätmekäitlus ja ladestamistingimuste väljaselgitamiseks konsulteerida kohaliku seadusandliku võimuga.

Jäätmevoo kood sõltub toote tarbijapoolsest kasutusviisist. Kuna 3M-l puudub kontroll selle üle, ei ole toode jäätmekoodi(de)ga varustatud. Jäätmekoodid on toodud Euroopa Jäätmekoodeksis (EWC - 2000/532/CE). Järgida kohalikku seadusandlust ning kasutada litsentseeritud jäätmeveofirmasid.

EÜ jäätmekood (toode müüduna)

070704* Muud orgaanilised lahustid, pesuvedelikud ja lahused

14. JAGU: Veonõuded

UU-0094-7280-2

ADR/RID: UN2319, TERPEENSED SÜSIVESIKUD; N.O.S., 3., III, (D/E), ADR klass F1.**IMDG klass:** UN2319, TERPENE HYDROCARBONS, N.O.S., (D-LIMONENE), 3., III, IMDG-Code segregation code: NONE, EMS: FE,SD.**ICAO/IATA klass:** UN2319, TERPENE HYDROCARBONS, N.O.S., 3., III.

	Maanteeveos (ADR)	Õhuveos (IATA)	Mereveos (IMDG)
14.1 ÜRO number või ID number	UN2319	UN2319	UN2319
14.2 ÜRO veosenimetus	TERPEENID SÜSIVESINIKUD, N.O.S	TERPEENID SÜSIVESINIKUD, N.O.S	TERPEENID, SÜSIVESINIKUD, N.O.S. (D-LIMONEEN)
14.3 Veose ohuklass(id)	3	3	3
14.4 Pakendamisgrupp	III	III	III
14.5 Keskkonnaohud	Keskkonnale ohtlik aine	Mitte rakendatav	Meresaasteaine
14.6 Eriettevaatusabinõud kasutajatele	Lisainformatsioon toodud ohutuskaardi teistes jagudes.	Lisainformatsioon toodud ohutuskaardi teistes jagudes.	Lisainformatsioon toodud ohutuskaardi teistes jagudes.
14.7 Mahtlasti merevedu kooskõlas Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni dokumentidega	Andmed ei ole saadaval	Andmed ei ole saadaval	Andmed ei ole saadaval
Kontrolltemperatuur	Andmed ei ole saadaval	Andmed ei ole saadaval	Andmed ei ole saadaval
Ohtlik temperatuur	Andmed ei ole saadaval	Andmed ei ole saadaval	Andmed ei ole saadaval
ADR klassifikatsioonikood	F1	Mitte kohaldatav	Mitte kohaldatav
IMDG segregatsioonikood	Mitte kohaldatav	Mitte kohaldatav	NONE

Lisateavet saadetise transpordi kohta raudteel (RID) või siseveekogul (ADN) saab ohutuskaardi esimesel leheküljel toodud kontaktandmete kaudu ühendust võttes.

15. JAGU: Reguleerivad õigusaktid

15.1. Ainete ja segude suhtes kohaldatavad ohutuse-, tervise- ja keskkonnavalased eeskirjad/õigusaktid

Kantseroogeensus

<u>Koostisaine</u>	<u>C.A.S. Nr.</u>	<u>Klassifikatsioon</u>	<u>Määrus</u>
(R)-p-menta-1,8-dieen	5989-27-5	Gr. 3: klassifikatsioon puudub.	IARC
mürtseen	123-35-3	Grp. 2B: Võimalik inimkantserogeen.	IARC

Staatust globaalses nimistus

Täiendava teabe saamiseks pöörduda 3M poole. Selle materjali komponendid on vastavuses Korea kemikaalialases seadusandluses (Korea Chemical Control Act) sätestatud tingimustega. Rakenduda võivad teatud kitsendused. Täiendava teabe saamiseks palun pöörduda müügiesakonna poole. Käesoleva materjali koostisosad vastavad Austraalia seadusandlusele ("Australia National Industrial Chemical Notification and Assessment Scheme (NICNAS)"). Teatud piirangud võivad rakenduda. Lisateabe saamiseks pöörduda 3M poole. Käesoleva materjali koostisosad vastavad Jaapani seadusandlusele ("Japan Chemical Substance Control Law"). Teatud piirangud võivad rakenduda. Lisateabe saamiseks pöörduda 3M poole. Käesoleva materjali koostisosad vastavad Filipiinide seadusandlusele ("Philippines RA 6969 requirements"). Teatud piirangud võivad rakenduda. Lisateabe saamiseks pöörduda 3M poole. Käesolev toode on vastavuses järgmise juhendiga: "Uute kemikaalide keskkonnajuhtimise meetodid". Kõik koostisained on noteeritud või erandina välja arvatud Hiina IECSC nimekirjast. Toote koostisosad vastavad mürgiste ainete kontrolli seaduse (TSCA, USA) nõuetele kemikaalide teavituse osas. Kõik antud tootes sisalduvad keemilised ained on lisatud TSCA nimistusse.

EL määrus 2012/18/EU

Seveso ohukategooriad, Lisa I, Osa I

Ohukategooriad	Kvalifitseeruv kogus (tonnid):	
	Nõuded madalal tasemel	Nõuded kõrgel tasemel
E1 Ohtlik veekeskkonnale	100	200
P5c PLAHVATUSOHTLIKUD VEDELIKUD*	5000	50000

* Keemispunkti kõrgematel temperatuuridel või töötuse eritingimustel, nagu kõrge rõhk või temperatuur, võib tekkida suurõnnetuse oht; rakenduda võib P5a või P5b PLAHVATUSOHTLIKUD VEDELIKUD

Seveso ohtlikud ained, Lisa I, Osa I

Ohtlikud ained	Identifikaatorid	Kvalifitseeruv kogus (tonnid):	
		Nõuded madalal tasemel	Nõuded kõrgel tasemel
(R)-p-menta-1,8-dieen	5989-27-5	10	50

EU reg. Nr. 649/2012

Kemikaale ei ole nimekirjas

Õigusaktid:

Ohtlike kemikaalide identifitseerimise, klassifitseerimise, pakendamise ja märgistamise nõuded ning kord. Sotsiaalministri 3.12.2004 a. määrus nr. 122; Töökeskkonna keemiliste ohutegurite piirnõrmiid. Vabariigi Valitsuse 18.09.2001 a. määrus nr. 293; Ohtlike veoste autoveo eeskiri. Teede- ja sideministri 14.12.2001 a. määrus nr. 118.

15.2. Kemikaaliohutuse hindamine

Sellele segule pole läbi viidud keemilise ohutuse hinnangut kooskõlas parandatud regulatsiooniga (EÜ) Nr 1907/2006.

16. JAGU: Muu teave**Asjakohased H-laused**

H226 Tuleohtlik vedelik ja aur.

H304	Allaneelamisel ja hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav.
H315	Põhjustab nahaärritust.
H317	Võib põhjustada allergilist reaktsiooni nahal.
H319	Põhjustab tugevat silmade ärritust.
H400	Väga mürgine veeorganismidele.
H412	Ohtlik veeorganismidele, pikaajaline toime.

Teave ülevaatamise kohta:

CLP: Koostiosade tabel informatsioon muudeti.

- informatsioon muudeti.

12. JAGU: Ökoloogiline teave informatsioon muudeti.

12. jagu: Teave pinnase mobiilsuse kohta informatsioon muudeti.

12. JAGU Püsivus ja lagunduvus - info informatsioon muudeti.

12. JAGU Bioakumulatsioon - info informatsioon muudeti.

Ohtuskaardil esitatud teave põhineb meie kogemustel ja on käesoleva dokumendi avaldamiskuupäeval meile teadaolevatel andmetel tõene; kuid me ei võta vastutust toote kasutamisest tulenevate kahjude, kahjustuste või vigastuste eest (välja arvatud juhul, kui on seadusega nõutud). Ohutuskaardil mitte esitatud kasutusviiside puhul või toote kasutamisel koos teiste materjalidega ei pruugi informatsioon kehtida. Seetõttu on oluline, et kliendid teostaksid ise katseid veendumaks toote sobilikkusest soovitatavatele rakendustele. Lisaks on käesolev ohutuskaart mõeldud töötervishoiu- ja ohutusalase teabe edastamiseks. Kui te olete registreeritud selle toote ametlikuks Euroopa Liitu importijaks, siis olete vastutav kõikide seadusandlike nõuete täitmise eest, kaasa arvatud toote registreerimine/teavitamine, aine koguste jälgimine ja potentsiaalne aine registreerimine.

3M Eesti ohutuskaardid on saadaval veebilehel www.3m.ee